

РЕШЕНИЕ

№ 2155

гр. София, 03.04.2014 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 18.03.2014 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Аглика Адамова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **12428** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 АПК.

Образувано е по жалба на Н. Н. Л. срещу мълчалив отказ на кмета на СО – район „К. поляна“ по заявление вх. № КО-94-00-262 от 18.10.2013г. за издаване на удостоверение за наследници. Навеждат се доводи за незаконосъобразност и неоснователност на мълчаливия отказ. Поради това се моли той да бъде отменен и преписката да бъде върната за ново разглеждане.

Ответникът – Кметът на Столична община – район „К. поляна“, оспорва жалбата като недопустима, неоснователна и недоказана. По повод недопустимостта на жалбата, на първо място се отбелязва, че има образувано дело № 10161 по описа за 2013г. по същия повод и между същите страни, с постановено определение № 7225/29.11.2013г. на Административен съд София – град, второ отделение, 41 състав, за прекратяване, което е обжалвано с частна жалба. Освен това се претендира липса на правен интерес от оспорване, тъй като административната услуга била извършена. Твърди се, че по повод искане на процесуалния представител на жалбоподателката, адв. Х., е било издадено удостоверение за наследници на И. И. Я., което е било изпратено на адреса на кантората ѝ. Същото не е било получено, като върху върнатото известие е отбелязано „пратката не е потърсена от получателя“.

С оглед доказване на неоснователността на жалбата, ответникът се позовава на обстоятелството, че адв. Х. не притежавала нотариално заверено пълномощно, което надлежно да я легитимира да иска издаване на удостоверението за наследници. Твърди се още, че не е налице мълчалив отказ, тъй като срокът се считал за удължен

на 1 месец по силата на чл. 57, ал. 1 и към момента на подаване на жалбата този срок не бил изтекъл.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и ги прецени в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

На 11.09.2013г. жалбоподателката Н. Л. е подала за пръв път заявление за издаване на удостоверение за наследници на И. И. Я.. Заявлението е с вх. № КО/94-00-240/11.09.2013г. и е подадено посредством пълномощника ѝ адв. Д. Х.. Последната е пълномощник и на Г. Л., от името на която също е поискала издаване на удостоверение за наследници на И. Я.. Столична община – район „К. поляна“ е изпратила на адв. Х. уведомление с изх. № КО-94-00-240/1/18.09.2013г., което тя е получила на 25.09.2013г. В уведомлението ѝ е съобщено, че исканите удостоверения за наследници ще ѝ бъдат издадени след представяне на изрично пълномощно с нотариална заверка на подписите.

На 18.10.2013г. жалбоподателката Н. Н. Л., чрез пълномощника си адв. Х., е подала повторно до администрацията на СО – район „К. поляна“ молба вх. № КО-94-00-262/18.10.2013г. за издаване на удостоверение за наследници на И. И. Я.. Към молбата за издаване на удостоверението е приложено пълномощно, съгласно което адв. Д. Х. е упълномощена от Н. Л. да я представлява пред всички държавни и общински органи и служби, банки и финансови институции във връзка с наследството на И. И. Я., включително със снабдяване с удостоверение за наследници, за данъчни задължения, за кредити и влогове, за недвижими имоти и МПС. Приложена е още молба-декларация от Н. Л. за издаване на удостоверение за наследници, както и удостоверение за наследници на М. Н. Л., видно от което последната е в родство по права линия от втора степен, т.е. баба на И. И. Я..

Междувременно, с молба вх. № КО-94-00-263/21.10.2013г. Г. Н. Л., чрез пълномощника си адв. Х., също е поискала издаване на удостоверение за наследници на И. И. Я..

Вследствие на заявленията са били образувани административни производства с оглед издаване на исканите удостоверения. Това е видно от кореспонденцията, която Столична община – район „К. поляна“ е водила с кметствата в други населени места с цел събиране на данни относно издаване на удостоверение за наследници. С писмо изх. № КО-94-00-262/1/22.10.2013г. е изпратено писмено запитване до [населено място]. Отговорът с данни относно наследниците на И. Я. е получен в СО с писмо изх. № И 2-386/25.10.2013г. С него е изпратено удостоверение за наследници на Н. Н. Л.. Изпратено е също така запитване до кметство К. с писмо изх. № КО-94-00-262/1/22.10.2013г. Търсените данни са получени в администрацията на Столична община с писмо с вх. № КО-94-00-262/5/ от 11.11.2013г. чрез общинска администрация С.. С него са изпратени удостоверения за наследници на Я. Ж. С., Ж. Д. Я. и Д. Е. С..

С писмо изх. № КО-94-00-263/4/11.11.2013г. от администрацията на Столична община са изпратили исканото удостоверение по заявление на Г. Л. на посочения адрес на кантората на адв. Х.. Видно от копието на пощенския плик, приложено към делото, върху плика е отбелязано, че пратката е непотърсена.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

За проверката на допустимостта на жалбата се съобразяват критериите, изложени в

чл. 159 от АПК. Положителни процесуални предпоставки за допустимостта на оспорването са следните: актът да подлежи на оспорване; оспорващият да е правосубектен; оспореният административен акт да не е оттеглен; оспорващият да има правен интерес от оспорването; то да не е просрочено; да няма влязло в сила съдебно решение; да няма образувано дело пред същия съд, между същите страни и на същото основание; оспорването да не е оттеглено.

Жалбата е подадена от активно легитимирано лице с правен интерес – заявителят по искането, по отношение на което е налице мълчалив отказ. Обжалваният акт подлежи на оспорване. Оспорващият има правен интерес, тъй като по неговото заявление не е издадено удостоверение за наследници. Такова е издадено на 11.11.2013г., но по искането на друг наследник на И. Я., а именно Г. Л.. Във връзка с издаването на това удостоверение е постановено протоколно определение № 9/23.01.2014г. на АССГ, по адм. дело 10708/2013г. със страни Г. Н. Л. и кмета на район „К. поляна”. Безспорно всеки от сънаследниците разполага със самостоятелно право да се снабди с удостоверение за наследници. Снабдяването на единия от наследниците с такова удостоверение не лишава останалите от тяхното право.

Образуваното адм. дело 10161 от 2013г. на АССГ не е процесуална пречка за предявяване на жалба срещу мълчаливия отказ на кмета. Това дело е образувано на 18.10.2013г. и е приключило на 29.11.2013г., с постановяване на прекратително определение № 7225. Определението е оставено в сила с определение № 943/23.01.2014г. на ВАС по адм. дело 831/2014г. И двете определения приемат, че предмет на съдебното производство е жалба на Н. Л. срещу мълчалив отказ за издаване на удостоверение по заявление от 11.09.2013г. с вх. № КО-94-00-240 и че такъв отказ няма, поради липса на валидно сезиране. След посоченото заявление, жалбоподателката е подала ново такова и в настоящото производство оспорва на ново основание отказ за издаване на удостоверение за наследници. Поради това към момента на постановяване на настоящото решение няма друго образувано дело пред същия съд, между същите страни и на същото основание, както и липсва влязло в сила съдебно решение по повод процесното заявление.

По отношение на спазване срока за обжалване, се констатира следното:

На 18.10.2013г. жалбоподателката е подала ново искане, към което е приложила молба-декларация за издаване на удостоверение за наследници. Удостоверението е от категорията на констативните индивидуални административни актове по чл. 21, ал. 2 от АПК, с него се констатира факти и обстоятелства с правно значение. Следователно по отношение на него е приложимо правилото на чл. 57, ал. 2 АПК вр. чл. 6, ал.3 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението. Съгласно цитирания текст актовете по чл. 21, ал. 2 и ал. 3 се издават до 7 дни от датата на започване на производството – т.е. до 29 октомври в случая. До изтичане на този срок, както и до настоящия момент, актът не е издаден. Жалбата е подадена на 01.11.2013г. чрез районната администрация на СО, т.е. в рамките на законоустановения срок.

При оспорване на жалбата ответникът се позовава на липса на мълчалив отказ. Той твърди, че било необходимо събиране на данни от други общини и поради това приложимо е правилото на чл. 57, ал. 5 АПК, съгласно което при необходимост от събиране на доказателства за съществени обстоятелства, актът се издава до един месец от започване на производството. За да може да се позове на тази разпоредба обаче, административният орган е следвало своевременно да уведоми заявителя за

необходимостта от събиране на данни, обуславяща по-дългия срок. Изтичането на срока за издаване на акта има пряко отношение към започване на броенето на срока за обжалване. Неуказването му би пречило възможността на адресата за защита. Поради това не може да се приеме възражението на административния орган за липса на мълчалив отказ поради неизтичане на срока за произнасяне към момента на подаване на жалбата. Освен това поисканото удостоверение не е издадено, включително до настоящия момент. Нещо повече, към момента на постъпване на жалбата в съда ответникът е разполагал с цялата необходима информация за издаване на удостоверението, тъй като вече я е събрал по повод издаване на удостоверение за наследници по заявлението на Г. Л..

В случая не може да се приеме липса на мълчалив отказ и поради неспазване на формата за сезиране. Действително, подадената молба-декларация не отговаря по форма на приложение № 2 към чл. 6, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението. В нея обаче е посочена цялата необходима информация, изискуема съгласно приложението за издаване на удостоверението за наследници. Поради това следва да се приеме, че с постъпване на молбата-декларация в администрацията, жалбоподателката е сезирала компетентния административен орган за издаване на удостоверение за наследници в изискуемата форма. Обратното би било прекален формализъм и би противоречало на принципа на съразмерност, прогласен в чл.6 АПК. Ето защо съдът приема, че с постъпване на молбата-декларация, подписана от Н. Л., ответникът е сезиран по изискуемия в цитираната наредба начин за издаване на удостоверението за наследници.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Мълчаливият отказ представлява бездействие на администрацията в случаите, когато административният орган има задължение да се произнесе по направено пред него искане. Този отказ по силата на законова фикция и необорима презумпция не просто се приема за административен акт, но и се счита за изричен такъв и при това за издаден при спазване на производството и формата по издаването му. Същият подлежи на съдебен контрол, при който съдът следва да прецени неговата законосъобразност, като вземе предвид всички фактически и правни предпоставки, обуславящи претендираното право и евентуалните мотиви на органа да не уважи искането (т. 5 от ППВС 4/1976 г.).

В случая е налице надлежно образувано административно производство, в рамките на което органът е имал задължение да се произнесе. Основният спорен въпрос по същество е свързан с надлежното упълномощаване на адв. Х., снабдена с писмено пълномощно. В пълномощното, което е приложено като доказателство по делото, изрично е записано, че то ще служи пред всички държавни и общински органи и служби, във връзка с наследство на И. И. Я., включително за снабдяване с удостоверение за наследници.

В чл. 88, ал. 1 от Закон за гражданската регистрация, е посочено, че въз основа на актовете за гражданско състояние длъжностните лица по гражданското състояние в общинските администрации по местосъхранението им издават следните документи: 1. акт за раждане; 2. акт за сключен граждански брак и 3. акт за смърт. Това са актовете за гражданско състояние, сред които не е удостоверението за наследници. В чл. 88а от закона са посочени лицата, които могат да искат издаване на горепосочените актове. Съгласно чл. 88а, ал. 2 документите може да се издават и на

трети лица, изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно от лицата по ал. 1 или по реда на ГПК и НПК. При оспорване на легитимацията на адв. Х., ответникът се позовава на тази разпоредба. Видно от прочита ѝ, тя не се отнася до удостоверението за наследници.

Приложимата разпоредба в случая е тази на чл. 5, ал. 2 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението, издадена въз основа на чл. 24, ал.2 от Закона за гражданската регистрация, който визира удостоверенията, издавани въз основа на регистрите на населението. Съгласно Наредбата, тези удостоверения могат да се издават и на трети лица, когато са им необходими за изпълнение на техни законоустановени правомощия или когато същите са изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно от лицата по ал. 1. Удостоверения се издават и по реда на АПК, ГПК и НПК. Тази възможност визира правомощията на съда да изискват такива удостоверения или правото на страните да се снабдят с тях въз основа на съдебни удостоверения. Въпросът, който следва да бъде обсъден, е дали разпоредбата на чл. 5, ал.2 от Наредбата не противоречи на нормативни актове от по-висша степен.

Съгласно чл. 18 АПК, гражданите се представляват в производствата по АПК по реда на ГПК. Само относно представителството на граждани и организации от други граждани или организации / извън тези посочени в чл. 32 ГПК/ се изисква писмено пълномощно с нотариална заверка на подписа. Съответно чл.32, т.1 от ГПК допуска представители на страните по пълномощие да бъдат адвокатите. Следователно, АПК не изисква адвокатите в административните производства да бъдат упълномощавани писмено с нотариална заверка на подписа. От друга страна, в чл. 25, ал. 1 от Закон за адвокатурата е предвидено, че адвокатът представлява своя клиент по писмено пълномощно, като пред съд е допустимо и устно упълномощаване, което се вписва в съдебния протокол.

Законодателят е предвидил облекчената писмена форма с оглед по-лесно упражняване на функциите на адвоката. Логиката на закона е, че дейността на адвоката е насочена към представляване интересите на гражданите пред институциите. Съгласно чл. 2 от Закон за адвокатурата, упражняването на адвокатската професия е дейност, предвидена в Конституцията, за правно съдействие и защита на свободите, правата и законните интереси на физическите и юридическите лица. Специалният ред за конституиране като адвокат, предполага и специалното положение на същия, което следва да му осигури облекчен ред за съдействие на гражданите с оглед упражняване и защита на законните им права и интереси. Следователно, адвокатът не следва да се приравнява към всеки друг гражданин по отношение на специалните изисквания за представителството, посочени в АПК и в Наредбата. Напротив, законовата логика е насочена в обратна посока – лицата търсят съдействие на адвокат, за да могат по-лесно да упражняват правата си и да си осигурят адекватната им защита. В този смисъл изискването за нотариална заверка на пълномощното би било необоснована тежест, препятстване и затруднение на защитата на гражданите от страна на специално оправомощените по закона лица, придобили своята особена квалификация вследствие на положен изпит, клетва и вписване в регистъра на адвокатската колегия.

Действително, удостоверението за наследници касае лични данни по смисъла на чл. 2, ал.1 от Закон за защита на личните данни. В своята работа обаче адвокатите непрекъснато обработват личните данни на клиентите си по смисъла на ЗЗЛД. Освен това, отношенията между адвокат и клиента му се уреждат освен със задължително

необходимото пълномощно, също така и с договор за поръчка (мандат), важен елемент от който е доверието. Това е причината за специфичните наименования на страните по него – доверител и довереник. Адвокатът като довереник се ползва със специално отношение от лицето, което го е овластило да го представлява и поради това аргументът за защита на личните данни в случая е неуместен.

По тези съображения съдът счита, че разпоредбата на чл. 5, ал.2 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението противоречи на чл. 25, ал.1 от Закона за адвокатурата. При това самият Закон за гражданската регистрация не изисква упълномощаване с нотариална заверка за снабдяване с удостоверения въз основа на регистрите за гражданско състояние. Ето защо, разпоредбата на чл. 5, ал.2 от Наредбата следва да бъде оставена без приложение, съгласно чл.15, ал.2 от Закона за нормативните актове.

Поради гореизложените доводи неоснователно е възражението на ответника, че адв. Х. не е била надлежно упълномощена да иска издаване на удостоверение за наследници.

Неоснователно е възражението на административния орган за наличие на издадено удостоверение за наследници на И. Я.. Действително такова е издадено, но по заявление на Г. Л., и е резултат от отделно административно производство. Това ясно се вижда и от различните входящи номера на заявленията. Обстоятелството, че органът е издал идентично удостоверение за наследници, не го освобождава от задължението му да издаде друго такова по аналогично искане, което обаче е предмет на отделно производство.

При така извършената проверка на законосъобразността на акта по реда на чл. 168 АПК и по изложените съображения съдът намира, че жалбата е основателна, а мълчаливият отказ, като незаконосъобразен, следва да бъде отменен. На основание чл. 173, ал. 2 АПК, съдът изпраща преписката на административния орган за произнасяне, като се съобрази със задължителните указания на съда по прилагането и тълкуването на закона.

Воден от горното Административен съд София-град

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Н. Н. Л., с адрес за призоваване [населено място], [улица], ет. 2, к. 242, чрез адв. Х. мълчаливия отказ на кмета на СО – район „К. поляна“ по заявление вх. № КО-94-00-262 от 18.10.2013г. за издаване на удостоверение за наследници.

ВРЪЩА на ответника – кмета на СО – район „К. поляна“ преписка № КО-94-00-262/18.10.2013г. за повторно произнасяне в 7- дневен срок от получаване на преписката при спазване указанията на съда.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от връчване на преписи на страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ:

